

за видами і ступенем їх переробки та загальної суми експорту. Структура імпорту розраховується як відношення обсягів товарів, що імпортуються, до загальної вартості імпорту [2].

Аналіз експорту та імпорту промислової продукції товарів даної галузі за період 2016-2019 роки дозволив виявити наступні тенденції. Експорт протягом чотирьох років має тенденцію до зменшення. У 2017 році його значення перевищувало рівень базового року на 32,4%; показник 2018 року скоротився в порівнянні з 2017 роком на 21,3% і у 2019 році порівняно із 2018 зменшився на 34,41%. Якщо порівнювати цю динаміку з базовим роком то, ми отримаємо такі дані: у 2018 році експорт збільшився на 47,03% від базового, а у 2019 – на 12,7%. Що стосується імпорту, то його об'єми у 2017 році склали на 32,9% більше від попереднього року, 2018 році збільшились на 11,3%, а у 2019 скоротились на 36,1% порівняно із попередніми роками відповідно. Також було виявлено, що у 2019 році експорт перевищує імпорт, що є позитивною динамікою для країни-продавця. Достатньо тісний зв'язок був виявлений між експортом та імпортом промислових товарів ($r = 0,662$) і досить тісний зв'язок між експортом промислової продукції та курсом долара США ($r = 0,431$). Результатами прогнозу на найближчі три роки є збільшення обсягів купівлі та продажу товарів промисловості.

Отже, дослідження показників стану міжнародної торгівлі в країні є вкрай актуальним і повинно здійснюватися систематично. Діагностика надасть можливість виявити загальні тенденції розвитку, а отже загрози й можливості, що дозволить розробити виважені рекомендації щодо стимулювання міжнародної торгівлі промисловою продукцією, а також щодо захисту вітчизняного товаровиробника на міжнародній арені.

Список використаних джерел:

1. Козак Ю.Г., Логвінова Н.С. Міжнародна торгівля: підручник / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвінова. – Київ-Катовіце-Краков: Центр учбової літератури, 2015. – 269 с.
2. Офіційний сайт державної статистики [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?showHidden=1&art_id=65613&cat_id=44446
3. Олефіренко В.В. Нетарифні методи міжнародної торгівлі: сутність і класифікація // Зовнішня торгівля: право та економіка/ В.В. Олефіренко, 2009. - № 5 – 146 с.

Науковий керівник: Попова Т.В., к.е.н., доцент

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ

Фірсова О. М., студент 11 МК, Email: e.m.firsova01@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Зовнішньоекономічна діяльність є однією з основних форм економічних відносин України з іноземними країнами, джерелом товарів, виробництво яких неможливо всередині країни, також доходів від експортно-імпортних операцій. Для багатьох країн, де з певних причин відсутні виробничі процеси, зовнішньоекономічна діяльність – єдиний спосіб забезпечення себе необхідними товарами.

Зовнішньоекономічна діяльність є невід'ємним атрибутом та найважливішим елементом всієї економічної діяльності держави. Тому доцільним є дослідження тенденцій зовнішньоекономічної діяльності України та встановлення перспектив її розвитку з метою зміцнення вітчизняної економіки. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності України зараз спрямоване на пошук шляхів виходу із кризових ситуацій, а не на подальшу довгострокову перспективу, тому така політика часто не дає позитивних результатів. Євроінтеграційні процеси, що відбуваються нині, фактично визначають зміст найновішої історії розвитку держави. З 2016 року розвиток вітчизняної економіки за європейським

вектором стає безпосередньо пов'язаним з початком дії зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом.

Дослідженню аспектів зовнішньоекономічної діяльності, а саме зовнішньої торгівлі, приділяється велика увага в економічній літературі і аналітичних оглядах економістів. Проблеми і перспективи розвитку зовнішньої торгівлі вивчали українські та зарубіжні вчені-економісти, такі як: О.Березинська і А.Ведев [1], А.Блінов і Сидорова А. [2], С.Растворцева і В.Фаузер [3], Т.Мельник [4], Р.Моторин [5], Н.Чеботарьова та інші.

Проведене дослідження дозволило виявити, що найбільш активною була зовнішня торгівля між Україною та країнами Європейського союзу, а найбільш перспективними є експортні-імпортні операції із країнами СНД. В експорті частка необробленої сировини перевищує кількість готової продукції, що вказує на необхідність розвитку підприємств, здатних виробляти товари, спроможних конкурувати з європейськими. Україна володіє значними запасами ресурсів (родючі ґрунти, вдале територіальне положення, кваліфікована робоча сила), що забезпечують високу здатність до конкуренції на міжнародному рівні, проте більша їх частина не використовується належним чином.

Проведений аналіз зовнішньоторговельної сфери дозволив виявити такі тенденції:

- в Україні характерною є ситуація, коли спостерігається значне переважання імпорту над експортом;
- в структурі експорту переважає продукція АПК та харчової промисловості, продукція металургійного комплексу та продукція машинобудування;
- в структурі імпорту товарів переважають мінеральні продукти, продукція машинобудування, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості;
- основна частка українського експорту послуг припадає на транспортні послуги, послуги в сфері комунікації, послуги з переробки матеріальних ресурсів, ділові послуги;
- в загальному обсязі імпорту послуг превалюють транспортні послуги, державні та урядові послуги, ділові послуги і послуги, що пов'язані з фінансовою діяльністю.

Виявлено, що головним партнером, як з імпорту, так і експорту на сьогоднішній час становиться Європейський Союз. Також необхідно відзначити, що протягом багатьох років вагомим партнером з експорту та імпорту залишалась Російська Федерація, економічні відносини з якою склалися історично і зараз переживають не найкращі часи. Торгові війни, різні заборони на ввезення окремих товарів і постійні конфлікти в нафтогазовій сфері змушують учасників зовнішньоекономічної діяльності, як Україну, так і Росію, шукати торгових партнерів в інших країнах. Однак, безпосередній вплив зовнішньоекономічної діяльності на соціально-економічний розвиток України і велика значимість зовнішньоекономічної діяльності як фактора економічного зростання, повинні завжди враховуватися при прийнятті тих чи інших політичних рішень.

Список використаних джерел:

1. Березинська О., Ведев А. Виробнича залежність російської промисловості від імпорту і механізм стратегічного імпортозаміщення // Питання економіки. 2015. №1. С.103-115
2. Блінов А.О., Сидорова, А.В. Зовнішньоекономічні зв'язки Росії та України: міф чи реальність // Національні інтереси: пріоритети та безпеку. 2010. № 2 (59)
3. Зовнішньоекономічна діяльність російських підприємств в умовах глобалізації / Растворцева С.Н., Фаузер В.В., Задорожний В. Н., Залевський В.А. / під заг. ред. С.Н. Растворцева, В.В. Фаузера. – СПб.: Видавничий центр економічного факультету СПбДУ, 2011. – 116с.
4. Мельник Т. М., Вишинська Т.Л. Ілєгалізація сфери зовнішньої торгівлі товарами в Україні [Текст] // Економічний часопис ХХІ ст. 2014. № 7-8(1). С.44-47
5. Моторин Р.М., Моторина Т.М. Україна на ринках недорогоцінних металів // Зовнішня торгівля: право та економіка. 2008. № 6 (41). С.93-104

Науковий керівник: Захарченко О.Г., к.е.н.,ст.викладач